

2011 m. gruodžio 14 d., trečiadienis

ES kovos su terorizmu politika. Svarbiausi laimėjimai ir ateities uždaviniai

P7_TA(2011)0577

2011 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl ES kovos su terorizmu politikos: svarbiausi laimėjimai ir ateities uždaviniai (2010/2311(INI))

(2013/C 168 E/06)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos pagrindinių teisių chartiją, Europos Sąjungos sutarties 2, 3 ir 6 straipsnius ir į atitinkamus Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2003 m. Europos saugumo strategiją ⁽¹⁾ ir 2008 m. paskelbtą jos įgyvendinimo ataskaitą ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu ⁽³⁾ su pakeitimais, padarytais Pamatiniu sprendimu 2008/919/TVR ⁽⁴⁾, ypač į jo 10 straipsnį dėl apsaugos ir pagalbos aukoms,
- atsižvelgdamas į 2005 m. ES kovos su terorizmu strategiją ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į ES strategiją dėl kovos su radikalizmo skatinimu ir verbavimu terorizmui ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į Stokholmo programą „Atvira ir saugi Europa piliečių labai ir saugumui“ ⁽⁷⁾ ir į 2010 m. balandžio 20 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Sukurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę Europos piliečiams. Stokholmo programos įgyvendinimo veiksmų planas“ (KOM(2010)0171),
- atsižvelgdamas į Europolo 2011 m. ataskaitą dėl terorizmo padėties ir tendencijų Europos Sąjungoje (TE-SAT 2011),
- atsižvelgdamas į 2010 m. liepos 20 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „ES kovos su terorizmu politika. Svarbiausi laimėjimai ir ateities uždaviniai“ (KOM(2010)0386),
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 24 d. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonę dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai „ES kovos su terorizmu politika. Svarbiausi laimėjimai ir ateities uždaviniai“ ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į būsimą Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai „ES kovos su terorizmu politika. Svarbiausi laimėjimai ir ateities uždaviniai“ ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ „Saugi Europa geresniame pasaulyje“ – Europos saugumo strategija, kuri patvirtinta Europos Vadovų Tarybos susitikime Briuselyje, vykusiame 2003 m. gruodžio 12 d., ir už kurios parengimą buvo atsakingas Europos Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis Javier Solana.

⁽²⁾ Europos saugumo strategijos įgyvendinimo ataskaita „Saugumo užtikrinimas besikeičiančiame pasaulyje“, S 407/08.

⁽³⁾ OL L 164, 2002 6 22, p. 3.

⁽⁴⁾ OL L 330, 2008 12 9, p. 21.

⁽⁵⁾ Tarybos dokumentas 14469/4/2005.

⁽⁶⁾ Tarybos dokumentas 14781/1/2005. Strategija persvarstyta 2008 m. lapkričio mėn. Tarybos dokumentas 15175/2008.

⁽⁷⁾ OL C 115, 2010 5 4, p. 1.

⁽⁸⁾ OL C 56, 2011 2 22, p. 2.

⁽⁹⁾ Dok. SOC 388 - CESE 800/2011.

2011 m. gruodžio 14 d., trečiadienis

- atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „ES vidaus saugumo strategijos įgyvendinimas. Penki žingsniai kuriant saugesnę Europą“ (KOM(2010)0673),
 - atsižvelgdamas į 1983 m. Europos Tarybos konvenciją dėl kompensacijos smurtinių nusikaltimų aukoms (CETS Nr. 116), 2005 m. Europos tarybos konvenciją dėl terorizmo prevencijos (CETS Nr. 196), 2005 m. Europos Tarybos gaires dėl teroro aktų aukų apsaugos, 2006 m. Europos Tarybos rekomendaciją (2006)8 dėl pagalbos nuo nusikaltimų nukentėjusiems asmenims ir 2011 m. Komisijos pasiūlymą dėl direktyvos, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai (KOM(2011)0275),
 - atsižvelgdamas į Septintosios bendrosios mokslinių tyrimų programos laikotarpio vidurio peržiūrą ir žaliąją knygą „Iššūkius paversti galimybėmis. Bendros strateginės ES mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo programos kūrimas“,
 - atsižvelgdamas į įvairias savo rezoliucijas, susijusias su kova su terorizmu,
 - atsižvelgdamas į 2001 m. gruodžio 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2580/2001 dėl specialių ribojančių priemonių, taikomų tam tikriems asmenims ir subjektams siekiant kovoti su terorizmu ⁽¹⁾, ir į 2001 m. gruodžio 27 d. Tarybos bendrąją poziciją 2001/931/CFSP dėl konkrečių priemonių taikymo kovojant su terorizmu ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir Užsienio reikalų komiteto bei Teisės reikalų komiteto nuomones (A7-0286/2011),
- A. kadangi po brutalių 2001 m. rugsėjo 11-osios išpuolių XXI amžiaus pirmąjį dešimtmetį paženklinio vadinamasis karas su terorizmu, ypač dėl JAV požiūrio; kadangi, nors šie arba kiti panašaus masto išpuoliai įvykdyti ne Europoje, jų planavimas ir pasiruošimas jiems iš dalies vyko Europoje ir daug Europos gyventojų suprato, kad buvo pasikėsinta į jų vertybes ir gyvenimo būdą;
- B. kadangi XXI amžiuje Europos Sąjunga vis dažniau tampa teroristų taikiniu ir auka ir susiduria su nuolatine terorizmo keliamo grėsme;
- C. kadangi žiaurūs teroristiniai išpuoliai, įvykdyti ES teritorijoje po 2001 m. rugsėjo 11 d. išpuolių Jungtinėse Amerikos Valstijose, įskaitant 2004 m. teroristų išpuolius Madride ir 2005 m. išpuolius Londone, smarkiai paveikė ES piliečių bendro saugumo jausmą;
- D. kadangi Europolo parengtoje 2011 m. ataskaitoje apie terorizmo padėtį ir tendencijas (TE-SAT 2011) teigiama, kad teroristinių išpuolių grėsmė Europos Sąjungoje tebėra didelė, ir panašu, kad terorizmo ir organizuoto nusikalstamumo ryšiai nuolat auga, ir pažymima, jog pastebima teroristinių išpuolių, už kuriuos atsakomybę prisiima separatistų teroristinės organizacijos arba ji priskiriama joms, mažėjimo tendencija, nors jų rengiami išpuoliai vis dar sudaro teroristinių išpuolių Europos Sąjungoje daugumą;
- E. kadangi Stokholmo programoje nustatytos dvi grėsmės vidaus saugumui – tarptautinio terorizmo ir organizuoto nusikalstamumo – ir kadangi daugeliu atvejų jos kyla tuose pačiuose, pvz., ginklų ir narkotikų prekybos, sektoriuose;

⁽¹⁾ OL L 344, 2001 12 28, p. 70.

⁽²⁾ OL L 344, 2001 12 28, p. 93.

2011 m. gruodžio 14 d., trečiadienis

- F. kadangi terorizmas nėra naujas reiškinys; kadangi pastaraisiais dešimtmečiais terorizmas įgyja naujų formų, pvz., kibernetinio terorizmo, ir teroristų tinklai tapo sudėtingesni, nes pasikeitė jų struktūra, priemonės ir finansavimas, todėl terorizmo grėsmė dar labiau padidėjo; kadangi kova su terorizmu visada buvo viena iš valstybių narių kompetencijos sričių ir viena iš teisėsaugos įprastos veiklos sričių; kadangi 2001 m. rugsėjo 11-osios, Madrido ir Londono išpuoliai paskatino iš pagrindų pakeisti terorizmo reiškinio suvokimą ir kovos su terorizmu metodus ir priemones; ir kadangi dėl šių išpuolių terorizmas tapo ne tik valstybių narių nacionalinio saugumo, bet visos Europos Sąjungos saugumo klausimu, kuriam taikoma visai kitokia teisinė bazė;
- G. kadangi, nors nesama vienareikšmių tarptautinių terorizmo apibrėžčių, ES apibrėžė teroristinius nusikaltimus Pagrindų sprendime 2002/475/TVR;
- H. kadangi tarptautinis bendradarbiavimas yra būtinas, siekiant sugriauti finansinę, logistinę ir operatyvinę terorizmo bazę;
- I. kadangi terorizmo patirtis ir jo pavojaus lygiai ES valstybėse narėse skiriasi, tačiau būtinas bendras ES požiūris į terorizmą, nes teroristų veiksmai dažnai vykdomi visos Europos mastu, ir vykdydami savo išpuolius teroristai naudojami tuo, kad skiriasi Europos šalių teisės aktai, kovos su terorizmu pajėgumai ir yra panaikinta pasienio kontrolė;
- J. kadangi ES piliečiai ir kiti asmenys pageidauja, kad jų apsauga ir saugumas būtų užtikrinti ES teritorijoje ir kitose šalyse, ir šiuo atžvilgiu ES turi atlikti svarbų vaidmenį;
- K. kadangi teroristiniai išpuoliai kelia didelį pavojų žmogaus teisėms ir demokratijai, ir jais siekiama destabilizuoti teisėtai išrinktas vyriausybes, kenkti pliuralistinėms piliečių visuomenėms ir mesti iššūkį kiekvieno žmogaus siekiui gyventi laisvai ir nevaržomam baimės;
- L. kadangi kovos su terorizmu politikos tikslas turėtų būti sutrukdyti teroristams siekti savo tikslų ir vykdyti išpuolius, kuriais siekiama sugriauti mūsų laisvų, atvirų ir demokratiškos visuomenių pamatus; kadangi kovojant su terorizmu pirmiausia turi būti siekiama apsaugoti ir sutvirtinti šiuos demokratiškos visuomenių pamatus stiprinant pilietines laisves ir demokratinę priežiūrą, užtikrinant Europos piliečių saugumą, nustatant terorizmo vykdytojus ir patraukiant juos baudžiamajon atsakomybėn ir reaguojant į teroristinio išpuolio padarinius pasitelkiant įtraukties politiką, teismų ir policijos bendradarbiavimą ir ES mastu suderintą strategiją; kadangi kovos su terorizmu politikos veiksmingumas turėtų būti vertinamas pagal tai, kaip sekasi įgyvendinti šias užduotis; ir kadangi sėkmingiausia kovos su terorizmu taktika būtų skirti didžiausią dėmesį žiauraus ekstremizmo ir padėties paaštrėjimo prevencijai;
- M. kadangi dėl to Europos Sąjungos kovos su terorizmu strategija turėtų apimti ne tik terorizmo padarinius, bet ir jo priežastis;
- N. kadangi kova su žiauriu ekstremizmu yra esminis terorizmo prevencijos ir malšinimo elementas;
- O. kadangi kova su terorizmu reiškia kovą su visų formų terorizmu, įskaitant kibernetinį terorizmą, narkoterizmą ir glaudų teroristinių grupuočių, vykdančių ir įsitraukusių į įvairią nusikalstamą veiklą, bendradarbiavimą ir jų naudojamą veiklos taktiką kaip antai neteisėtas finansavimas, turto prievartavimas, pinigų plovimas ir teroristinių grupuočių veiklos slėpimas steigiant fiktyvius juridinius asmenis ar institucijas;

2011 m. gruodžio 14 d., trečiadienis

- P. kadangi terorizmas yra valstybės problema ir todėl demokratinės institucijos turėtų sukurti ir išsaugoti svarbiausias kovos su terorizmu politikos gaires, siekiant kuo platesnio politinio ir socialinio sutarimo; kadangi demokratinės kovos su terorizmu klausimas, būtina laikantis konstitucinės valstybės ir įstatymo viršenybės principų, turi rūpėti visoms demokratinėse institucijose atstovaujamos politinėms partijoms, nesvarbu, ar jos būtų valdančios, ar opozicinės; ir kadangi tikslinga išsaugoti kovos su terorizmu politikos, kuri visose demokratinėse visuomenėse priskiriama valdžiai, kylančiai iš teisėtose politinių partijų konfrontacijos, taigi ir rinkiminės kovos, apibrėžtį;
- Q. kadangi tikslinga įvertinti kovos su terorizmu politikos išlaidas ir naudą, nes politikos kūrėjai turi žinoti, ar jų sprendimai daro pageidaujamą poveikį, o piliečiai turi teisę reikalauti iš savo išrinktų atstovų atskaitingumo;
- R. kadangi praėjus dešimtmečiui po šių visą pasaulį sukretusių išpuolių, pats laikas įvertinti kovos su terorizmu laimėjimus; kadangi vertinimas padeda užtikrinti veiksmingesnį ir tinkamesnį politikos formavimą, todėl bet kurioje modernioje demokratinėje valstybėje politiniai sprendimai turi būti nuolatos vertinami ir peržiūrimi;
- S. kadangi įdėta labai mažai pastangų siekiant įvertinti, koku mastu buvo pasiekti užsibrėžti tikslai įgyvendinant ES kovos su terorizmu politiką; kadangi Parlamentas ne kartą ragino nuodugniai įvertinti ES kovos su terorizmu politiką, nes vertinimas – tai būtina politikos kūrėjų skaidrumo ir atskaitomybės sąlyga; ir kadangi tinkamo ES kovos su terorizmu politikos vertinimo nebuvimas daugiausia grindžiamas tuo, kad dauguma šios politikos veiksnių atliekama žvalgybos ir saugumo srityse, kuriose galioja konfidencialumo principas;
- T. kadangi teroristiniais išpuoliais ne kartą siekta nužudyti daug asmenų, metant iššūkį esamiems instituciniams pajėgumams;
- U. kadangi teroristai, siekdami savo tikslo sunaikinti demokratiją, nusitaiko į nekaltus civilius gyventojus; kadangi tie, kurie buvo sužeisti, patyrė žalą arba prarado artimuosius teroristinių išpuolių metu nusipelnė mūsų paramos ir solidarumo bei turi teisę į nuostolių atlyginimą, kompensaciją ir pagalbą;
- V. kadangi labai svarbu užtikrinti, kad būtų įvykdytas teisingumas, kad nusikaltusieji būtų teisiami ir kad teroristų nusikaltimai neliktų nebaudžiami, kadangi teisme parodymus duodantiems nukentėjusiesiems turėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys;
- W. kadangi atskaitomybė ir atsakomybė – tai pagrindinės kovos su terorizmu politikos demokratinio teisėtumo sąlygos ir kadangi klaidos, neteisėti veiksmai ir tarptautinės teisės bei žmogaus teisių teisės pažeidimai turi būti ištirti, o kalti asmenys turi būti patraukti baudžiamajon atsakomybėn;
- X. kadangi kovos su terorizmu priemonės negali pažeisti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų teisių, ir kadangi bet kokios priemonės, kurių buvo imtasi šioje srityje, turi atsakomąjį poveikį piliečių laisvėms;
- Y. kadangi masinis sekimas tapo pagrindiniu kovos su terorizmu politikos bruožu ir kadangi didelio masto asmens duomenų rinkimas, aptikimo ir atpažinimo technologijos, stebėjimas ir sekimas, duomenų gavyba ir klasifikavimas, rizikos vertinimas ir elgesio analizė – visa tai naudojama kovos su terorizmu tikslais; kadangi įgyvendinant šias priemones kyla pavojus, kad įrodinėjimo našta bus perkelta piliečiams; kadangi šių priemonių veiksmingumas ir sėkmės koeficientas siekiant užkirsti kelią terorizmui yra abejotinas; ir kadangi agentūrų keitimasis informacija yra nepakankamas;

2011 m. gruodžio 14 d., trečiadienis

- Z. kadangi valdžios institucijos vis dažniau naudoja komerciniais arba asmeniniais tikslais surinktus duomenis; kadangi įvairių sektorių privačios bendrovės yra įpareigosotos saugoti ir teikti savo klientų duomenų bazėse laikomus asmens duomenis; kadangi su duomenų saugojimu ir paieška susijusios sąnaudos (tiek investicijos į infrastruktūrą, tiek veiklos sąnaudos) yra labai didelės;
- AA. kadangi siekiant mažinti neapibrėžtumą dėl veiklos, kuri draudžiama ir kurią leidžiama vykdyti, nedelsiant būtina sukurti vienodą teisinę „klasifikavimo“ (angl. *profiling*) sąvokos apibrėžtį, kuri būtų pagrįsta atitinkamomis pagrindinėmis teisėmis ir duomenų apsaugos standartais;

Bendrosios pastabos

1. palankiai vertina Komisijos komunikatą ir pabrėžia, kad jis turi būti siejamas su būsima ES vidaus saugumo strategija; tačiau apgailestauja dėl to, kad jo aprėptis yra gana siaura, nes apima tik sutartų politikos priemonių įgyvendinimą, tačiau neapima nacionalinės kovos su terorizmu politikos arba nacionalinių priemonių, pagal kurias perkeliama Europos arba tarptautiniu lygmeniu nustatyta politika, ir dėl to, kad neatlikta išsamesnių tyrimų dėl galimų teisinių spragų arba galimo kovos su terorizmu veiksmų arba ES lygmeniu priimtų dokumentų sutapimo arba kartojimosi; pabrėžia nuoseklaus požiūrio – ES ir valstybių narių lygmeniu – į vidaus saugumo srityje patvirtintas iniciatyvas, ypač susijusias su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu, būtinybę;

2. taip pat apgailestauja dėl to, kad komunikate nepakankamai dėmesio skirta kitų nei Teisingumo, laisvės ir saugumo generalinio direktorato (pavyzdžiui, Transporto, Energetikos arba Vidaus rinkos ir paslaugų GD) taikomoms priemonėms, taip pat nepateikiama aiškios informacijos apie tai, kaip šios priemonės viena kitą veikia, kur jos sutampa arba kur esama spragų; mano, kad taip pat būtina atsižvelgti į visus minėtuosius lygmenis, nes Europos, nacionalinės ir tarptautinės priemonės viena kitą papildo, ir įvertinus tik atskiras priemones negalima susidaryti išsamaus vaizdo apie kovos su terorizmu politikos poveikį Europoje;

3. apgailestauja, kad praleista proga paaiškinti, kaip tam tikros ES kovos su terorizmu priemonės, pvz., duomenų saugojimas, keleivio duomenų įrašas (angl. PNR) ir SWIFT susitarimas, turėtų būti pritaikytos vykdant ES kovos su terorizmu strategiją;

4. mano, kad Pagrindinių teisių chartija Europos Sąjungai visada turėtų būti šios srities politikos, o valstybėms narėms – jos įgyvendinimo kompasu, kuriuo reikėtų vadovautis ir bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis ir trečiosiomis valstybėmis;

5. pabrėžia, kad Europos Sąjungai, jos valstybėms narėms ir šalims partnerėms reikia pagrįsti savo kovos su tarptautiniu terorizmu strategiją teisinės valstybės principu ir pagrindinių teisių laikymusi; be to, pabrėžia, kad kovos su tarptautiniu terorizmu srityje Sąjungos išorės veiksmais visų pirma turėtų būti siekiama prevencijos, ir pažymi, kad būtina skatinti skirtingų kultūrų, civilizacijų ir religijų dialogą, toleranciją ir tarpusavio supratimą;

6. primena, kad įgyvendinant kovos su terorizmu politiką reikėtų laikytis tam tikrų standartų, susijusių su būtinumu, veiksmingumu, proporcingumu, piliečių laisvėmis, teisinės valstybės ir demokratinės priežiūros bei atskaitomybės principais, kurių Europos Sąjunga įsipareigojo laikytis ir juos plėtoti, ir kad įvertinimas, ar šių standartų yra laikomasi, turi sudaryti neatsiejamą visų ES kovos su terorizmu veiksmų vertinimo dalį; mano, kad ši politika turi būti įgyvendinama atsižvelgiant į ES pirminės teisės nuostatas ir ypač pirmenybę teikiant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažintų teisių laikymusi;

7. dar kartą pabrėžia, kad ribojančios priemonės, taikomos su fiziniais arba juridiniais asmenimis ir organizacijomis, vykdančiomis teroristinius išpuolius arba dalyvaujančiomis juose, susijusiam turtui ir lėšoms areštuoti, konfiskuoti arba užšaldyti, gali pasitarnauti kovojant su terorizmu, bet jos privalo visiškai atitikti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 75 straipsnį ir Pagrindinių teisių chartiją;

2011 m. gruodžio 14 d., trečiadienis

8. mano, kad teroristinės veiklos prevencija, sekimas ir baudžiamasis persekiojimas yra labai svarbūs ES lygmeniu taikomi metodai, kurie turi sudaryti sisteminio požiūrio, grindžiamo ne ekstremaliųjų situacijų normomis, o nuoseklia būtinumu paremta strategija, dalį, turi būti veiksmingi siekiamų tikslų ir išlaidų atžvilgiu ir juos taikant turi būti vengiama kompetentingų institucijų, įstaigų ir organų priemonių dubliavimosi ir nemotyvuoto nukrypimo nuo funkcijų vykdymo (angl. *function creep*);
9. pabrėžia, kad atlikus pastarųjų dešimties metų Europos Sąjungos kovos su terorizmu politikos vertinimą turėtų būti aiškiai apibrėžti šios politikos tikslai;
10. mano, kad terorizmas yra nuolat kintantis reiškinys, su kuriuo reikia kovoti vykdant kovos su terorizmu politiką, pagal kurią būtų atsižvelgiama į šią terorizmo savybę;
11. teigiamai vertina sprendimą gilinti ir plėtoti keturis esminius kovos su terorizmu strategijos aspektus: užkirsti kelią, apsaugoti, persekioti ir reaguoti;
12. mano, kad teroristinės veiklos prevencija, tyrimas ir baudžiamasis persekiojimas turėtų būti grindžiami policijos ir teismų bendradarbiavimo stiprinimu ES lygmeniu, kartu vykdant visapusišką parlamentinę priežiūrą, taip pat visiškai ir laiku užbaigiant aukšto lygio vienodų procedūrinių garantijų planą;
13. mano, kad mokymai ir teismų bei policijos institucijų sąmoningumo ugdymas turi būti prioritetu siekiant pagerinti visos Europos Sąjungos parengtį kovai su terorizmu;
14. pabrėžia valstybių narių bendradarbiavimo su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (angl. OLAF), taip pat su Europos agentūromis, pvz., Europolu, Eurojustu ir Europos policijos koledžu (angl. CEPOL), svarbą;
15. šiuo atžvilgiu ragina Komisiją visapusiškai įvertinti patvirtintą kovos su terorizmo strategijų rinkinį ir priemones dėl ateities iššūkių, į kurias įtraukta ir Europolo bei Eurojusto reforma, atsižvelgiant į Lisabonos sutartyje numatytas naujas galimybes, taip pat poreikį sukurti vienodus įrodymų rinkimo ir tyrimų atlikimo standartus, užtikrinti visapusišką jungtinių tyrimų grupių projekto įgyvendinimą, sukurti stipresnę ES teismų ir policijos mokymo sistemą, parengti tinkamas įtraukties ir integracijos politikos kryptis;
16. mano, kad kovos su terorizmu priemonės turi atitikti grėsmės lygmenį ir turi būti pakoreguotos reaguojant į sumažėjusią ar padidėjusią grėsmę; pažymi, kad kovos su terorizmu priemonės naujų vyriausybės suteikiamų įgaliojimų ir agentūrų požiūriu turi būti parengtos taip, kad jos galėtų būti proporcingai sustiprintos arba susilpnintos atsižvelgiant į konkrečią padėtį;
17. primena, kad radikalizmo skatinimas ir verbavimas yra pagrindinės ir nuolatinės ilgalaikės grėsmės, kaip jau pabrėžta Komisijos komunikate, todėl į šią sritį turi būti sutelktos ES kovos su terorizmu prevencijos priemonės pačiu pradinio etapu; pabrėžia, kad investicijos į kovos su rasizmu ir kovos su diskriminacija politikos sritis yra esminė priemonė sprendžiant problemas bei užkertant kelią radikalizmui ir galimų teroristų verbavimui;
18. primena, kad svarbus daugelio NVO ir pilietinės visuomenės, kurias dažnai bendrai finansuoja ES ir valstybės narės, indėlis į socialinę ir ekonominę plėtrą, taikos kūrimą, tautos stiprinimą ir demokratizaciją svarbą, nes visi išvardyti dalykai būtini siekiant pasipriešinti radikalizmo skatinimui ir verbavimui teroristinei veiklai;

2011 m. gruodžio 14 d., trečiadienis

19. ragina sukurti visapusišką strategiją tiriant ryšius tarp tarptautinio organizuoto nusikalstamumo, prekybos narkotikais ir terorizmo; ir ragina nuolat analizuoti naujas tendencijas susijusias su diversifikacija, radikalizacija ir verbavimu bei su tarptautinių nevyriausybiinių organizacijų vaidmeniu finansuojant terorizmą;

20. šiuo atžvilgiu ragina Komisiją ir valstybes nares neleisti stiprėti ekstremizmui;

21. atkreipia dėmesį į būtinybę išplėsti ir vystyti naujas kovos su terorizmu strategines partnerystes su ne Europos šalimis, jei šios partnerystės plėtojamos laikantis žmogaus teisių; atkreipia dėmesį į strateginį ES ir JAV bendradarbiavimą ir pažymi būtinybę bendradarbiauti su kitais partneriais, dar kartą pabrėžiant, kaip Sąjungai svarbu apsaugoti piliečių asmens duomenis ir jų žmogaus ir pilietines teises;

22. pabrėžia, kad kova su terorizmu yra sudėtinė Sąjungos santykių su trečiosiomis šalimis dalis; prašo kitoje Stabilumo priemonėje padidinti pagalbos kovai su terorizmu priemonių finansavimą, siekiant išvengti valstybių nepajėgumo; pritaria, kad šiuo atžvilgiu prioritetinės sritys yra Pietų Azija, ypač Pakistanas ir Afganistanas, Sahelio regionas (Mauritanija, Malis, Nigeris), Somalis ir Jemenas; palankiai vertina 2011 m. kovo 21 d. pristatytą Europos Sąjungos saugumo ir vystymosi Sahelio regione strategiją ir ragina Tarybą ją patvirtinti, konsultuojantis su Europos Parlamentu; pritaria kovos su terorizmu išlygoms tarptautiniuose susitarimuose;

23. ragina Komisiją, Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Tarybą skubiai įgyvendinti pagal Lisabonos sutartį įvestos solidarumo sąlygos nuostatas;

24. pabrėžia būtinybę nustatyti vienodą specialios terorizmo aukų, taip pat ir liudytojų, apsaugos ir paramos jiems standartų rinkinį, be kita ko vadovaujantis pasiūlymu dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai (COM(2011)0275);

Įvertinimas ir „žemėlapis“ sudarymas

25. pabrėžia, kad siekiant tinkamai įvertinti dešimties metų kovos su terorizmu politiką pirmiausia turėtų būti išnagrinėta, ar ES kovos su terorizmu ir jo prevencijos priemonės yra pagrįstos faktais (ne prielaidomis), orientuotos į poreikius, nuoseklios ir įtrauktos į ES visapusiškos kovos su terorizmu strategiją, parengtą remiantis nuodugniu ir išsamiu vertinimu, kurį reikia atlikti pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 70 straipsnį, o Komisija turėtų atsiskaityti Europos Parlamento jungtiniam parlamentiniam susitikimui ir už kovos su terorizmu veiksmų priežiūrą atsakingiems nacionalinių parlamentų komitetams per šešis mėnesius nuo tyrimo užsakymo, remiantis ataskaitomis, kurias pateikti turi būti paprašytos atitinkamos organizacijos ir agentūros, pvz., Europolas, Eurojustas, Pagrindinių teisių agentūra, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas, Europos Taryba ir Jungtinės Tautos;

26. skatina holistinį ir visapusišką požiūrį į kovos su terorizmu politiką, suderinant Europos saugumo strategiją ir Vidaus saugumo strategiją bei sustiprinant Teisingumo ir vidaus reikalų struktūrų, agentūrų bei Europos išorės veiksmų tarnybos esamus koordinavimo mechanizmus, siekiant geriau koordinuoti išorės bei vidaus politikos priemones; pabrėžia, kad kovojant su terorizmu labai svarbi gera žvalgyba ir kad ES turi ypač gerų galimybių palengvinti dalijimąsi žvalgybos informacija tarp valstybių narių, jei toks bendradarbiavimas vyksta remiantis tinkamu teisiniu pagrindu ir jei jis yra integruotas į įprastas sprendimų priėmimo

2011 m. gruodžio 14 d., trečiadienis

procedūras, tačiau tam turi būti taikomi tie patys atskaitomybės standartai, kokie taikomi valstybėse narėse; todėl atkreipia dėmesį, kad šalia visų turimų techninių priemonių žmogaus intelektas yra nepakeičiamas kovojant su terorizmu ir laiku užkertant kelią išpuoliams;

27. ragina Komisiją remiantis viešai prieinama informacija ir valstybių narių pagal SESV 70 straipsnį pateikta informacija parengti visapusišką ir išsamų vertinimą, į jį įtraukiant bent šiuo punktus:

- a) pateikta aiški atsako į terorizmo grėsmę analizė remiantis 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatiniame sprendime 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu išdėstyta apibrėžtimi, taip pat kovos su terorizmu priemonių, skirtų kovoti su šia grėsme, struktūros analizė veiksmingumo, saugumo spragų, prevencijos, baudžiamojo persekiojimo ir didesnio saugumo Europoje požiūriu, įskaitant ES agentūrų efektyvumą ir proporcingumą;
- b) kuo išsamiau nurodyti su teroristine veikla susiję faktai, skaičiai ir tendencijos;
- c) pateikta išsami kovos su terorizmu priemonių bendro poveikio piliečių laisvėms ir pagrindinėms teisėms, trečiųjų šalių taikomų priemonių, turinčių tiesioginę įtaką ES, ir visų šioje srityje taikytų priemonių pagal išorės santykių politiką, taip pat atitinkamos Europos Žmogaus Teisių Teismo, Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų praktikos apžvalga;

28. ragina Komisiją nustatyti, kurios priemonės naudojamos kitais nei kovos su terorizmu tikslais, arba kur šalia pradinio kovos su terorizmu tikslo buvo nustatyti papildomi tikslai (nemotyvuotas nukrypimas nuo pradinio tikslų arba funkcijų), pavyzdžiui, teisėsauga, imigracijos politika, visuomenės sveikata ar viešoji tvarka;

29. ragina Komisiją parengti išsamų ir detalų visų kovos su terorizmu strategijų Europoje „žemėlapi“, ypač didelį dėmesį skiriant ES teisės aktams ir jų perkėlimui bei įgyvendinimui nacionaliniu lygmeniu; kartu ragina valstybes nares išsamiai įvertinti savo kovos su terorizmu politiką, ypač tai, koks jos santykis su ES politika, kur jos sutampa ir kur esama spragų, kad būtų galima aktyviau bendradarbiauti vertinant ES politiką, taip pat teikti atitikties lenteles, kuriose būtų nurodyta, kaip perkeliamos skirtingos ES teisės aktų nuostatos į valstybių narių įstatymus ir teisės aktus, ir pateikti reikiamus duomenis laikantis nustatytų terminų, kaip tai daroma pagal Duomenų saugojimo direktyvą;

30. ragina Komisiją remiantis viešai prieinama informacija ir valstybių narių pagal SESV 70 straipsnį pateikta informacija parengti išsamią ir detalią ataskaitą apie visus Europos Sąjungos, ES valstybių narių ir privačių įmonių išteklius, panaudotus priemonėms, skirtoms tiesiogiai ir netiesiogiai kovoti su terorizmu, įskaitant priemones, specialiai skirtas kovos su terorizmu veiklai, kovos su terorizmu informacinių technologijų personalui, sistemoms ir duomenų bazėms, pagrindinių teisių, duomenų, demokratijos ir teisinės valstybės principų apsaugai ir kovos su terorizmu tyrimų finansavimui, ir apie atitinkamą ES biudžeto eilučių raidą nuo 2001 m., kartu nurodant šiai sričiai skirtus trečiųjų šalių išteklius;

31. ragina Komisiją nustatyti, ar kovos su terorizmu priemonės taikomos tinkamai, ir savo išvadas reguliariai pranešti Parlamentui ir Tarybai;

32. ragina Komisiją atlikti tyrimą dėl privačiam sektoriui tenkančių išlaidų įgyvendinant kovos su terorizmu politiką, taip pat parengti sektorių, kuriems naudinga kovos su terorizmu politika, apžvalgą;

2011 m. gruodžio 14 d., trečiadienis

Demokratinė priežiūra ir atskaitomybė

33. ragina Komisiją remiantis viešai prieinama informacija ir valstybių narių pagal SESV 70 straipsnį pateikta informacija atlikti tyrimą siekiant nustatyti, ar kovos su terorizmu politikai veiksminga efektyvi demokratinė priežiūra, ir į šį tyrimą įtraukti bent šiuos klausimus:

- a) išsamų įvertinimą, kuriame nurodoma, ar nacionaliniai parlamentai arba Europos Parlamentas turi visas priežiūros teises ir galimybes, pavyzdžiui, galimybę gauti informaciją, pakankamai laiko išsamiai procedūrai atlikti ir teisę iš dalies keisti pasiūlymus dėl kovos su terorizmu priemonių, įskaitant tarptautinių vyriausybinių ir nevyriausybinių organų sutartas priemones, su teisėkūra nesusijusią ES (finansuojamą) veiklą, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų programas, ir trečiųjų šalių patvirtintas priemones, kurios turi ekstrateritorinį poveikį ES;
- b) būtinybę persvarstyti kovos su terorizmu priemones siekiant išsamiai patikrinti proporcingumo principo taikymą;
- c) dokumentų klasifikacijos ir klasifikacijos naudojimo tendencijų apžvalgą bei duomenis apie suteiktus leidimus susipažinti su dokumentais, susijusiais su kova su terorizmu;
- d) žvalgybos agentūrų, ypač Situacijų centro (angl. SitCen), Nuolatinės stebėsenos centro, Krizių centro, Tarybos informacijos mainų centro (angl. Clearing House) ir Operatyvinio bendradarbiavimo vidaus saugumo srityje nuolatinio komiteto (angl. COSI) tarpvalstybinio bendradarbiavimo demokratinės priežiūros priemonių apžvalgą;

34. taip pat ragina taikant kovos su terorizmo priemones atsižvelgti į proporcingumo principą ir gerbti piliečių pagrindines teises, turint omenyje tai, kad visos šios priemonės turi atitikti įstatymus ir nepažeisti teisinės valstybės principų;

35. ragina Komisiją, valstybes nares ir kompetentingas teisinės institucijas ištirti visus neteisėtus veiksmus arba žmogaus teisių, tarptautinės teisės ir teisėtvarkos pažeidimus, kai esama įrodymų arba įtarimų apie tokį veiksmą arba pažeidimą, ir ragina valstybes nares užtikrinti jų atitaisymą;

36. laukia Europos Parlamento TDIP komiteto tolesnės ataskaitos apie tariamą CŽV vykdytą kalinių gabenimą ir neteisėtą kalinimą Europos šalyse ir ragina įgyvendinti visas atitinkamas EP rekomendacijas;

37. pabrėžia, kad ES turi padėti JAV rasti tinkamus sprendimus dėl Gvantanamo kalėjimo uždarymo ir teisingo teismo proceso kaliniams užtikrinimo;

38. šiomis aplinkybėmis ragina Tarybą ir Komisiją svarstant įtraukimo į juoduosius sąrašus ir turto išaldymo priemones ypatingą dėmesį skirti NVO ir pilietinės visuomenės pozicijai, siekiant užtikrinti, kad NVO nebūtų įtrauktos į sąrašus remiantis jų „ryšiais“ ir kad joms nebūtų nepagrįstai kliudoma dirbti su savo organizacijomis partnerėmis;

39. yra susipažinęs su Komisijos pateiktu apeliaciniu skundu dėl Bendrojo Teismo sprendimo naujausioje byloje *Kadi prieš Komisiją*; ragina visus veikėjus nuodugniai persvarstyti sankcijų režimą ir užtikrinti, kad jis būtų taikomas laikantis tarptautinių žmogaus teisių standartų ir teisinės valstybės principo ir remiantis visa susijusia teismų praktika; laikosi nuomonės, kad subjektams, kuriems numatyta skirti sankcijas, turėtų būti pateikta informacija, kuria grindžiamas šių sankcijų taikymas, ir suteikta teisė į veiksmingą teisminę gynybą;

2011 m. gruodžio 14 d., trečiadienis

40. ragina Komisiją ir Tarybą ištirti asmens duomenų rinkimą teisėsaugos tikslais neturint tinkamo teisinio pagrindo arba taikant reikalavimų neatitinkančias ar net neteisėtas procedūras – jeigu tokie duomenys buvo renkami;

Stebėseną ir klasifikavimą

41. ragina Komisiją kiekvienam pasiūlymui, susijusiam su didelio masto asmens duomenų rinkimu, aptikimo ir atpažinimo technologijomis, stebėjimu ir sekimu, duomenų gavyba ir klasifikavimu, rizikos vertinimu ir elgesio analize arba panašiais metodais, atlikti privalomą proporcingumo patikrinimą ir visapusišką poveikio vertinimą;

42. pabrėžia, kad būtina gerinti duomenų naudojimą: duomenys turėtų būti renkami tik remiantis būtinumo principu ir kai aiškiai parodoma, jog nėra galimo sutapimo su kitomis esamomis priemonėmis ir nėra jokių kitų mažiau intervencinių priemonių, ir tik laikantis griežto tikslo ribojimo ir duomenų kiekio mažinimo principų ir kai iš esmės pagerinamas keitimasis duomenimis ir jų tvarkymas;

43. ragina Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūną ir Pagrindinių teisių agentūrą parengti ataskaitą apie pagrindinių teisių ir asmens duomenų apsaugos lygį Europos Sąjungos kovos su terorizmu politikos srityje;

44. primygtinai ragina Komisiją ir Tarybą iki galo išaiškinti, koks yra kovos su terorizmu koordinatoriaus ir vyriausiojo įgaliotinio darbo pasidalijimas;

45. ragina kovos su terorizmu koordinatorių parengti ataskaitą apie žmonių žvalgybinės informacijos naudojimą ir bendradarbiavimą su užsienio žvalgybos tarnybomis vykdant Europos kovos su terorizmu politiką;

46. ragina Komisiją pateikti pasiūlymą, kaip stiprinti piliečių laisvių apsaugą, didinti skaidrumą ir demokratinę priežiūrą įgyvendinant kovos su terorizmu politiką, pavyzdžiui, užtikrinant geresnes galimybes naudotis dokumentais sukūrus ES informacijos laisvės aktą ir suteikiant didesnius įgaliojimus Pagrindinių teisių agentūrai ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui bei 29 straipsnio darbo grupei;

47. ragina Komisiją siūlyti Tarybos pamatinio sprendimo 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu, kuris paskutinį kartą iš dalies keistas 2008 m., pakeitimus, siekiant kelti žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos lygį, be kita ko atnaujinant teroristinių nusikaltimų apibrėžtį, ir geriau jį susieti su esamomis ES žmogaus teisių dokumentais, ypač su Pagrindinių teisių chartija;

48. ragina Komisiją įtraukti vienodą teisinę klasifikavimo sąvokos apibrėžtį;

49. ragina Komisiją remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 16 straipsniu ir nepažeidžiant Europos Sąjungos sutarties 39 straipsnyje išdėstytų specialių taisyklių pateikti pasiūlymą dėl duomenų apsaugos teisės aktų sistemos, įtraukiant ir bendrą užsienio ir saugumo politiką;

*

* *

50. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.